

Nr 93.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa delar av kronoegendomen Jonstorp Lilla nr 1 i Skaraborgs län; given Stockholms slott den 1 december 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 1 december 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND, HÄGGLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för försvarsdepartementet anför chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp:

Efter framställning av domänstyrelsen den 1 december 1936 förordnade Kungl. Maj:t den 8 januari 1937 om försäljning av 6 med litt. Aa, Ab, Ac, Ad, Ae och Af betecknade lotter av kronoegendomen 1 mantal Jonstorp Lilla nr 1 i Öttums socken av Skaraborgs län. I enlighet med av vederbörande uppskattningsnämnd framlagt förslag avsågs återstoden av egendomen (huvudgårdsslotten) att bibehållas i kronans ägo för att ånyo utarrenderas. Med anledning av förenämnda försäljningsbeslut hava från egendomen nu-

mera försålt lotterna litt. Ac, Ad, Ae och Af, medan de tvenne obebyggda lotterna litt. Aa och Ab fortfarande äro kvar i kronans ägo. Sistnämnda båda lotter jämte huvudgårdsloten av egendomen äro numera enligt ett den 8 mars 1939 dagtecknat arrendekontrakt för tiden 1939¹⁴, 1944 upplåt-na under arrende till Ivar Fredriksson mot en arrendeavgift, som utgår med dels 70.1 hektoliter spannmål, $\frac{1}{3}$ råg och $\frac{2}{3}$ korn, samt 262.2 kilogram smör att lösas med penningar efter senast för länet fastställda pris enligt litt. A i markegångstaxan och dels därutöver 1,500 kronor. Taxeringsvärdet för de sålunda under arrende upplåt-na, i kronans ägo kvarvarande delarna av egendomen utgjorde med byggnader 97,000 kronor, därav 96,400 kronor jordbruksvärde och 600 kronor skogsvärde.

Efter det förberörda arrendeupplåtelse av egendomen kommit till stånd nedbrann efter åkslag den 22 juli 1939 egendomens ladugård, stall, loge och lador, och brandskadeersättningen för byggnaderna i fråga har av Skaraborgs läns brandförsäkringsförening inbetalts till styrelsen den 17 augusti 1939 med tillhoppa 41,400 kronor. Några åtgärder för botande av brandskadan ha icke hittills av styrelsen företagits.

Beträffande den fortsatta dispositionen av egendomen har Kungl. Maj:ten den 8 september 1939 bland annat förordnat dels att ett område av egendomen skall överföras från domänstyrelsens till flygförvaltningens vård och förvaltning, dels ock att nyttjanderätten till omförmälda område av egendomen skall för angivet ändamål avstås till kronan i den ordning lagen den 12 maj 1917 om expropriation stadgar, med skyldighet för flygförvaltningen att inom ett år genom stämmingsansökning till domstol fullfölja expropriationsrätten.

I anslutning till vad sålunda rörande egendomen förekommit har *domänintendenten* med skrivelse den 30 oktober 1939 till domänstyrelsen överlämnat ett av honom efter samråd med representanter för flygförvaltningen med arrendatorn av egendomen Ivar Fredriksson under förutsättning av styrelsens godkännande träffat avtal angående den framtida dispositionen av egendomen; och har domänintendenten tillstyrkt avtalets godkännande. Enligt den sålunda med arrendatorn träffade uppgörelsen har överenskommit att, sedan förut angivna till flygförvaltningen överflyttade område fränskilt egendomen, återstoden skall i en salulott försäljas till arrendatorn Ivar Fredriksson mot en köpeskilling av 35,000 kronor. Salulotten, som finnes närmare angiven å en avtalet bifogad kartskiss, innehåller enligt en i ärendet företedd, av distriktslantmätaren Tor Hjertquist den 4 augusti 1939 upprättad beskrivning i areal 67.625 har, därav 58.252 har åker, 0.7 har äng och 8.673 har avrösningsjord. Bland försäljningsvillkoren i övrigt bör särskilt framhållas, att salulotten försäljes med tillträdesrätt omedelbart i befintligt skick, sålunda med nedbrunna ekonomibyggnader, och utan rätt för köparen att uppbära någon del av den till kronan erlagda brandskadeersättningen eller gottgörelse av kronan för den tid köparen i egenskap av arrendator av egendomen varit i avsaknad av ekonomibyggnaderna, att köparen befrias från erläggande av avtalad arrendeavgift för löpande arrendeår, såvitt densamma belöper å salulotten, men att dylikt arrende skall av köparen erläggas för dispositionen av det till flygförvaltningen överflyttade området, att beträffande köpeskillings erläggande med hänsyn till det föreliggande behovet av lottens förseende med nödiga åbyggnader amorterings-

skyldighetens inträdande framflyttas till 15:e året efter året för tillträdet, samt att kronan i anslutning till gällande kontraktsbestämmelser ersätter köparen hans kostnader för å salulotten verkställda arbeten med höstplöjning m. m. med 2,000 kronor.

Flygförvaltningen, som genom domänstyrelsen beretts tillfälle taga del av köpeavtalet ifråga jämte i ärendet föreliggande arealuppgifter, har genom påskrift å avtalet den 23 november 1939 förklarar sig intet hava att erinra emot köpeavtalet.

Domänstyrelsen har i skrivelse den 27 november 1939 tillstyrkt antagande av förevarande överenskommelse rörande försäljning till arrendatorn Ivar Fredriksson av de delar av egendomen, vilka, sedan den beslutade överflyttningen av visst område av egendomen till flygförvaltningen kommit till stånd, kvarstå under domänstyrelsen. Styrelsen frambåller, att Fredriksson, vilken tillträtt arrenderätten till egendomen den 14 mars 1939, icke författningsenligt äger förköpsrätt vid salulottens försäljning. Bland annat av berörda anledning torde riksdagens medverkan för genomförande av försäljningen vara erforderlig. I anslutning till de preliminärt avtalade försäljningsvillkoren synes försäljningen böra komma till stånd enligt bestämmelserna i förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. Vid en försäljning av salulotten på sätt sålunda avtalats förutsätter styrelsen att genom försäljning av salulotten samtliga mellan domänstyrelsen och arrendator Fredriksson förefintliga, på gällande arrendekontrakt om egendomen grundade, salulotten berörande rättsanspråk med undantag för eventuellt oguldna skatter skola anses reglerade. Vidkommande de rättsanspråk i övrigt beträffande de delar av egendomen, som överflyttats till flygförvaltningen, vilka eventuellt må av arrendatorn framställas, syntes en reglering härav lämpligen böra ske i samband med det expropriationsförfarande till dessa delar av egendomen, vartill — såsom förut berörts — tillstånd i vederbörlig ordning lämnats. Då Fredriksson hemställt om skyndsam behandling av försäljningsfrågan, syntes ärendet, såvitt möjligt, böra föreläggas den nu församlade urtima riksdagen.

Jag har icke något att erinra mot det föreliggande försäljningsförslaget och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, *Departements-
chefen.*

att, sedan i enlighet med Kungl. Maj:ts beslut den 8 september 1939 genom lantmäteriförrättning från kronoegendomen 1 mantal Jonstorp Lilla nr 1 i Öttums socken av Skaraborgs län fränskilt ett område om cirka 68.485 hektar, för att överflyttas till flygförvaltningens vård och förvaltning, återstoden av i kronans ägo kvarvarande delar av egendomen skall enligt ett den 5 oktober 1939 dagtecknat avtal ävensom bestämmelserna i förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av krono-

egendom m. m. i en salulott om cirka 67.625 har, närmare utmärkt å en avtalet bifogad karts-kiss, försäljas till egendomens nuvarande arrendator Ivar Fredriksson mot en köpeskilling av 35,000 kronor med tillträdesrätt omedelbart samt under villkor i övrigt att genom försäljning av salulotten samtliga mellan styrelsen och Fredriksson på gällande arrendekontrakt om egendomen grundade, salulotten berörande rättsanspråk med undantag för eventuellt oguldna skatter, anses slutligen reglerade.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Allan Tigerschiöld.